

חינוך לשלום בעתות הסלמה

מטרות:

1. הבנה של השתלשלות האירועים שהביאו להסלמה של יחסי יהודים ערבים בימים האחרונים.
2. היכרות גישתו של מהטמה גנדי- התנגדות לא אלימה לאלימות כדרך לפתרון סכסוכים אישיים ובין עמים.
3. פיתוח תרבות דיון קבוצתית דרך שיח מכבד המאפשר הבעת דעה של כל התלמידים/החניכים בקבוצה.
4. חשיבה משותפת על דרכים לקידום פתרונות.

סדר הפעילויות:

חלק	הערות	עזרים
משחק פתיחה- דירוגים		
אירועי הימים האחרונים		תמונות, כרטיסיות של הסברים
סרטון- מהטמה גנדי		
ההבדל בין כוח לאלימות		כרטיסים- פעולות של גנדי, כרטיסים אירועי הימים האחרונים
סיכום- מה אפשר לעשות?		

מהלך:

1. משחק פתיחה: דירוגים.

המשתתפים בוחרים מספר מ-1 עד 10 כאשר אחד המשתתפים לא ידע מה המספר (יכול/ה לעצום עיניים לרגע). המשימה שלו/ה היא לגלות מה המספר שבחרו. בכל פעם המשתתף יבקש ממישהו מהמעגל לעשות דירוג של קטגוריה מסוימת. למשל אני מבקשת מאורי לדרג סרטים ישראלים. אורי חושב על סרט שמתאים למספר שהקבוצה בחרה בדירוג שבין 1 ל-10 לפי דעתו. אורי בחר את הסרט "הכוכבים של שלומי" (הוא צריך לבחור תשובה שאני מכירה). על מנת לגלות את המספר שהקבוצה בחרה אני מבקשת דירוגים מכל המעגל. אחרי שסיימתי סבב יש לי ניחוש אחד. אם לא הצלחתי, יש לי עוד סבב ואחריו ניחוש נוסף.

2. השתלשלות האירועים האחרונים

מפזרים על הריצפה תמונות והסברים של המאורעות האחרונים במדינה. לכל תמונה יש הסבר שמתאים לה. אפשר לבקש מהמשתתפים להתאים בין התמונה להסבר, או לסדר אותם בהתאמה מראש, לפי מה שמתאים.

דיון:

- היכרתם את האירועים?
- מה האירועים האלה גורמים לכם להרגיש? מה התחושות הכלליות שלכם בימים האחרונים?
- אתם מכירים אנשים שהיו מעורבים באחד מהאירועים האלה?
- יש אירוע שהיה יכול להיות אחרת אם מישהו מהמעורבים היה בוחר דרך אחרת? איזה?

3. התנגדות לא אלימה לאלימות

סרטון גנדי- צופים בחלק מהסרטון של חדשות מהעבר על מהטמה גנדי. מההתחלה עד דקה <https://www.youtube.com/watch?v=qfDwsb2v2FQ> 7:30

דיון:

- מה הביא את גנדי לבחור בדרך הזאת?
- מה הכוח של פעולות לא אלימות?
- איזו אפקטיביות יכולה להיות להן? (כאן אפשר לדבר על גיוס דעת הקהל העולמית, כאשר יש קבוצה שלא משתמשת באלימות היא יכולה לקבל תמיכה גדולה יותר).

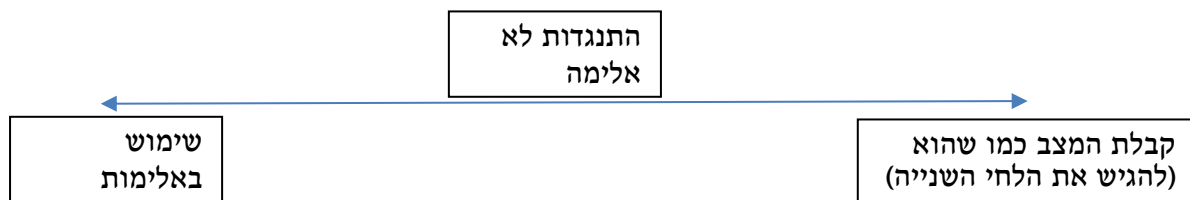
4. ההבדל בין כוח לאלימות:

מפזרים על הריצפה או תולים את הפעולות שנקט גנדי שמזכירים בסרטון. גנדי דגל **במאבק לא אלים**. גם כאשר האויב שלך מפעיל אלימות כלפיך, הוא הטיף להתנגד בצורה לא אלימה, כמו חרם, שביתה, צום ועוד.

הסבר: אנו נוטים לבלבל את המושגים של כוח ואלימות.

גנדי תאר את המושג אי-אלימות = הפעלת כוח ללא כוונה לגרום נזק ליריב אלא ליצור שינוי (כולל שינוי היריב עצמו ופניה למצפוננו).

משרטטים על הלוח/ מניחים על הריצפה ציר:

התנגדות לא אלימה היא הדרך שבה אנחנו יכולים להתנגד למצב מסוים שאנחנו שואפים לשנות, ללא שימוש באלימות, ועדיין להאבק להשגת את המטרות שלנו.

אפשר לראות שכל פעולה שגנדי נקט בה היא אינה שימוש באלימות ואינה קבלת המצב כמו שהוא, אלא מתאימה להגדרה של התנגדות לא אלימה.

מחלקים למשתתפים את הכרטיסים של האירועים מהימים האחרונים במדינה (מתחילת הפעילות) מבקשים מהמשתתפים להציב אותם על הציר.

דיון:

- מה היה אפשר לשנות באירוע על מנת להזיז אותו למקום אחר על הציר?
- מי יכול היה לעשות את זה? של מי האחריות מי?
- מה היו יכולים לעשות שאר המעורבים?

5. סיכום- אז מה עושים?

מחלקים את הקבוצה לזוגות או במליאה, מעלים רעיונות מה אנחנו כחברה יכולים לעשות כדי לקדם פתרונות למצב. אפשר לספר על הדוגמא של שוטרים בתחנת המשטרה במיאמי לאחר הרצח של ג'ורג' פלויד, אזרח אמריקאי שחור, ע"י שוטר לבן.

סיכום:

הגענו לנקודת רתיחה שממנה אפשר או להסלים את המצב ולהפוך אותו ליותר גרוע- יותר התפרעויות, יותר אלימות, יותר פחד לצאת מהבית. או לקדם פעולות של פתרון הסכסוך.